لە یادی راپەڕینەوە بۆ کۆستی ٧٤ی ئێزدیی ... هەندرێن

ئەوەی کە ئێستا لە شنگال و کۆی تەنگژەکانی تر کە روویان داوە و روودەدەن، کۆمەڵگە لێی بەرپرسیارە، چونکە کاتێک ئاکاری زۆرینەی کۆمەڵگە سەتە دوای سەتە رەجەب ئاسا (سەیری تەمسیلی رەجەبی کوردیی بکە نەک تورکیی)، واتە کەهەلی، بێئاگایی، گێلحەیی و نەداریی، بە دەستی رەتاندنی قەدەرەوە بژیت، بۆیە شایەنی ئەوەیە، مەلای گەورە واتەنی: نەک هەر “قسمە بەندیی تورک و هەندە خادمی عەجەم” بێت، بەڵکە شایەنی ئەوەیشە لەسەر ئەم زەویەدا وەک بوونەوەرێکی دمەر، گەمەپێکراو و “بێ قەدەر و قیمەت” بژیت.
لەوەش بەدتر، هێشتا برین و کەڤانی کوردی ئێزدیی “رەسەن” بە دەستی قات و قڕکردنی داعشەوە هەتوان و ساڕێژ نەبووە، کەچی بە دەم یادی راپەڕینەوە، دەکەوێتە بەر بوغزی “کوردی ناڕەسەن”ەوە.
لەناو ئەو هەرا و هەرایای شەڕەی داعش و پشتگیرییکردنی ئەمەریکا لە ماسوولکەی کوردایەتییەوە گەرەکە کوردی نەدار و بەیەک نەیار بیزانن، بەدەر لە هوشیارییەکی خۆیەکیی نەتەوەیی لە کن زۆرینەی هاووڵاتیی ناسیۆنالیزمی کوردیی، کە لەوەدا یەکێتی کولتووریی لەگەڵ یەکێتی سیاسییدا ئاوێتە و ئاوێزانی یەکتر دەبن، کە ئەمەش وا دەکات حیزب و نوێنەرە سیاسیی و رۆشنبیرییەکانی کورد بەرژەوەندیی نەتەوە بکەوێتە سەرووی هەموو بەرژەوەندییە خێڵەکیی، حیزبیی و ... تاد.

کەواتە پێویستە بە بیرکردنەوەیەک لە ئیرادە ددان بەوەدا بنێین، راپەڕینی ١٩٩١، وەک بەرهەمێک لە بێدارکردنەوەی ناسیۆنالیزمی کورد، نەک هەر نەیتوانی یەکێتی کولتووری لەگەڵ یەکێتی سیاسیی ئاوێتە و ئاوێزان بکات، بەڵکە ئەو لەکدابڕانە ناوەکییەی کوردی پەرتەوازە و پەرێشانتر کرد. ئاکامی ئەمەش، بوونی دوو ئیدارەیی لە کوردستان و ئەو تەنگژە قەبانەن کە هەر لە دوای راپەڕینەوە تا هەنووکە کۆمەڵگە و حیزبەکان تێیدا دەژین.

لەو روانگەیەوە، ئەگەر کۆمەڵگەی کوردستان و هیزەکانی لەو خەونە مەردەزمەییەی کە دوای راپەڕین تێیدا تێداماوە، بێدار نەبنەوە، نەک تشتێک بەناوی نەتەوە و نەتەوایەتیی نییە، بەڵکە هەر رەفتار و کردارێکی تر، نەک هەر لە نموونەی ئەوەی کە ئێستا لە دەڤەری خانەسەر و کەرکووک دەگوزەرە، بەڵکە بوونی دوو سێ ئیدارەیی زیاتر

لە بیست ساڵ لە کوردستاندا، ئیفلیجکردنی حکومەتی هەڵبژێردراوی خەڵک، کە بە واتەی ژان ژاک ڕۆسۆیی، بەرهەمی ئیرادەی گشتیی نەتەوەیە، جەت و فەتی پەیوەندنی حیزبە کوردییەکان بە دەوڵەتە نەیارەکانی گەلی کورد، ئێران و تورکیا، خیانەتکردنە دەرهەق بە ئیرادەی نەتەوە. کەواتە ڕاپەڕین یادکردنەوەی گەرەک نییە، بەڵکە بێدارکردنەوەی بیرکردنەوەی گەرەکە.

لەرەوە ئەگەر کۆمەڵگەیەک تەنێ کولتووری شین و ڕۆ ڕۆ نەبێت، تێدەگات کە پیشهاتی خانە سەر ڕووداو نییە، بەڵکە ئاکامی ئەو ناهوشیارییە قووڵە و قەبەیەی کۆمەڵگە و غیابی گوتاری نیشتمانییە لە لایەن حیزبە کوردییەکانەوە، کە بەرهەمی هوشیارییەکی پێستخۆڵکیی و پووش و پاوانن.
ئاخر ئەگەر کۆمەڵگەیەک هوشیار و هەراش بێت، دەبێت تێبگات ئەوەی کە ڕوویدا و ڕوودەدا، ئاکامی ئەو ململانێی و بوغزانەیە کە چەندین ساڵە لە نێوان حیزبە کوردییەکاندا لە ئارادان، بۆیە ناژیربێژیی (لۆژیک)ییە ئەگەر ئەو هەموو ناکۆکییانەی نێوان حیزب و تاقمەکانی کورد نەگەن بە تەقینەوەی جۆرا و جۆر و خۆخۆرییە. بۆیە ئەگەر ئەو خەڵکە هوشیار و هەراش بن، گەرەکە بەر لەوەی ئەو ململانێیانە بەو ئاکامە ڕەشانە بگەن گەرەکە پیشتر لە بری شین و واوەیلای دوای ڕووداوەکان، بە کردار و ئاکارە هوشیارییەکانییەوە ڕێگە لەو دۆخە بگرن. کەواتە ئەوەی کە پێشهات و لە داهاتووشدا پێشدێن، دەرکەوتەی دۆخی بیرکردنەوەی کۆمەڵگەن.
بەهەمە حاڵ، بەزمی قەدەری کورد لەوە و لەویتریش ئاڵۆزترە، لە لێرەدا بۆ ئەوەی لەوەی کە ئێستا لە هەناوی هەڵمساوی کورد دەکوڵێ تێبگەین، گەرەکە بگەڕێینەوە بۆ ئەو شیعرە بەڵندە و ڕەوانەی مەلای گەورەی کۆیە، کە نزیک سەتەیەک بەر لە هەنووکە دەبێژێ:

“ئەوە “أحقر الناس” ن ئیمڕۆ لە بەینی ئومەم
قسمێ بەندیی تورکن هێندی خادمی عەجەم
ئەوەن بێ قەدر و قیمەت و بێ عەسکەر و بێ عەلەم
بێ تاج و تەخت و دەوڵەت ژێردەستی کوللی عالەم
چینکەنان خێری خەڵکی لەسەر موڵك و ماڵی خۆت
خاکت هەموو مەعدەنە خۆت فەقیر و ڕووت و قوت
تاکەی وەکو گاجووتی لەبن نیری زیللەتی
سەد حەیف و سەد مەخابن لای خۆت ئەتۆش میللەتی”

٢٠١٧.٣.٥